

Frihed, som dette Lovforslag byder, faa vi i høj Grad i homøopatisk Form.

Formanden: Folketingsmanden for Skanderborg Amts 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Stensballe: Den ærede sidste Taler mente i sin Omtale af den i § 6 indeholdte Bestemmelse om Præstens Formaning, at det vilde have stor Betydning, naar Præsten paa egen Haand gav sig til at holde en alvorlig og køn Tale til den forsamlede Menighed, hvorimod han var imod, at Præsten skulde gøre det ifølge en Lovbestemmelse. Jeg har lige den modsatte Opfattelse. Det blev forleden Dag af det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) gjort gældende, at naar Præsten gav sig til at tale til Menigheden paa den her i Lovforslaget omtalte Maade, vilde den let faa et Indtryk af, at han vilde anbefale dem at stemme paa hans kristelige Partifæller. Var han f. Eks. Indremissionsmand, vilde den mene, at det betød, at det skulde være Indremissionsmænd, den skulde vælge o. s. v., o. s. v. Ja, det kan siges, naar Præsten paa egen Haand giver sig til at holde kønne Taler om, hvad der skal ske. Men det kan derimod ikke siges, naar det i Lovens er bestemt, at Præsten skal gøre det paa denne eller hin bestemte Maade. Da er alt kirkeligt Partivæsen i saa Henseende udelukket. Derfor foretrækker jeg — og jeg tror, man med Grund bør foretrække — Lovens Form fremfor Frivillighedens.

R. Christiansen: Skønt jeg i alt væsentligt kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) udtalte forleden, har jeg dog fundet Anledning og følt Lyst til at gøre nogle enkelte Bemærkninger, saa meget mere som den lille Gruppe, hvortil jeg hører, ikke har Grund til at vente at blive repræsenteret i det Udvalg, der forhaabentlig bliver nedsat.

Jeg ved meget vel, at i den evangelisk-lutherske Kirke gælder den Lære, at alt gives for intet, og at de, der intet have, skulle endog fratages det, de have. Men det er jo aandelige Værdier, der der omtales, og de maales med en ganske anden Alen eller Værdimaaler, end det sker i de rent borgerlige Forhold, som dette Lovforslag befatter sig med. I de borgerlige Forhold og Samfund gælder som Regel den Sætning: Ingen Rettigheder uden Pligter. Det forekommer mig, at dette Forslag paa et enkelt Punkt fraviger denne almindelige

Regel for de borgerlige Forhold, idet der gives Rettigheder uden tilsvarende Pligter, nemlig i § 4, 5te Stykke, hvor der gives Sognebaandsløserne Ret til selv at vælge, om de ville gøre deres Valgret og Valgbarhed gældende i det Sogn, hvori de bo, eller i det, hvortil de, som der staar i Lovforslaget, ved Sognebaandsløsning have knyttet sig. Dette Udtryk forekommer mig ikke heldigt, da de ikke ere knyttede til Sognet, men til Præsten. Det er et rent personligt Forhold, der indtræder, naar et Menneske løser Sognebaand og knytter sig til en Præst i et andet Sogn, og derfor mener jeg, det burde hedde „i det Sogn, til hvis Præst de ved Sognebaandsløsning ere knyttede“. Men bortset herfra er det min Opfattelse, at Valgretten kun burde kunne gøres gældende i det Sogn, hvori man bor. Der er kun Rettigheder og Goder at opnaa ved at løse Sognebaand. Man vælger den Præst, til hvem man føler sig mest knyttet for den Forkyndelses Skyld, han byder, man lader sine kirkelige Handlinger udføre af ham, og det er, mener jeg, et ganske personligt Forhold. Jeg er derfor paa det Punkt enig med det ærede Medlem fra Thisted (Hornstrup), der for et Par Dage siden udtalte sig om det. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet*: Lige modsat!). Nej, det tror jeg ikke. Saa vidt jeg opfattede det ærede Medlem rigtigt, gjorde han gældende, at Folks Valgret skulde knyttes til det Sogn, hvori de boede. (Modsigelse fra flere Sider). Ja, saa ere vi uenige. Jeg mener, at det er der, de have deres Pligter, og at det er der, de ogsaa skulle gøre deres Rettigheder gældende.

Men mere mærkelig forekommer mig dog den Stilling, Valgmenighederne indtage i Forslaget. Valgmenighederne nævnes kun to Steder i Forslaget, i § 17 og i § 19, men begge Steder kun for yderligere at sikre dem smaa nye Rettigheder. Jeg ved ikke, hvorfor Valgmenighederne ikke ere nævnte andre Steder, og tør ikke sige, om det skulde være af den Grund, at dette Lovforslag, som det ærede Medlem fra Kerteminde (Edvard Larsen) forleden sagde, er meget snildt skrevet. Men for mig ser det ud, som om Valgmenighederne ere komne ind paa samme Grundlag som Sognebaandsløserne. Nu er det jo saa, at Valgmenighederne ikke ere saa ganske faa. Det ærede Medlem oplyste, hvis jeg ikke tager fejl, at der er 20 Valgmenigheder her i Landet og 4—5 Frimeigheder, og jeg har forstaaet Lovforslaget saaledes, at Valgmenighedsmedlemmer